

νοῦς μὲ τὰ ἔθνικὰ συφέροντα, δ. κ. βουλευτής θὲ πολεμήσει τὸ «Εθνος» κι δ. κ. Λαζάς — γιατὶ αὐτός, θαρροῦμε, εἶναι τὸ «Εθνος» — θὰ καθίσει μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια καὶ θὰν τὰ ξεσταυρώσει αὔριο πέντε θὰ ξαναψηφίσει τὸν ίδιο τὸν κ. Βουλευτὴν καὶ θὰν τὸν ξαναστέλει στὴ Βουλὴ νὰ ξανακοιτάξει πάλι τὰ συφέροντά του.

“Ετοι πολιτεύοντας στὸ Ρωμαϊκὸ καὶ νὰ μᾶς συμπαθήστε!

ΕΝΑ

πολὺ δυνατὸ ἔρθρο δημοσίεψε τὸ «N. Αστυ» τῆς περασμένης Πέμπτης μὲ τὸν τίτλο «Ω, Σύνταγμα κακόμοιρο!» Στὸ ἔρθρο αὐτὸν γίνεται κούβεντα γιὰ τὸ κουρελιασμένο Σύνταγμά μας καὶ γιὰ τοὺς στρατιωτικοὺς βουλευτές ποὺ τῷρα ζητάεις ἡ Κυβέρνηση μὲ τὰ καινούρια τῆς νομοσκεδία νὰν τοὺς βγάλει ἀπὸ τὴ Βουλὴ καὶ νὰν τοὺς στέλει στὸ στρατὸ νὰ κοιτάξουν τὴ δουλιά τους.

“Η Πολιτεία λέει τὸ «N. Αστυ», θὲ πεῖ στὸν ἀξιωματικό: «Δὲ σὲ προβιβάζω, δέσ δὲν ὑπερετεῖς στὸ στρατό, δέσ δηλ. δὲ γίνεσαι ίκανὸς νὰ προβιβαστεῖς».

Κι ὅταν ἡ Πολιτεία λέει αὐτὰ τὰ λογικά, ὁρθά, πατριωτικῶτατα καὶ συνταγματικῶτατα λόγια, οἱ ὑπερσυνταγματικοὶ σοῦ ἀπαντοῦν·

— Μπά! μπά! μπά! Νὰ μὴ πολιτεύονται οἱ ἀξιωματικοὶ; Πάνε οἱ θεσμοί!

Κι ὅταν τοὺς πεῖς:

— Τέτε νὰ μεταβάλουμε λοιπὸν τὸ Σύνταγμα! Σοῦ ἀπαντοῦν·

— Αὐτὸ τὸ θεσπέσιο Σύνταγμα θὰ μεταβάλουμε;

— Άλλὰ μήπως δοσοὶ — μιλήσει πάντα τὸ «N. Αστυ» — πρεσβεύοντα καὶ δογματικούν εἴστι, σοῦ λὲν καὶ «Δὲ θέλουμε στρατό!»

Οὕτε αὐτό. Σοῦ λένε σ' ὅλους τοὺς τόνους·

— Στρατό! Στρατό! Στρατό!

Τώρα πῶς μποροῦμε νάχουμε στρατὸ μὲ τέτια χάλια, ἔλλο ζήτημα ποὺ οὔτε τὸ «N. Αστυ» οὔτε ομεῖς μποροῦμε νὰν τὸ λύσουμε. Ισως νὰν τὸ κόβουν, ἀλλὰ Γόρδιο δεσμό, μὲ τὴ σκουριασμένη σακεράκα τοὺς οἱ στρατιωτικοὶ βουλευτάδες.

Ο ΔΟΓΙΩΤΑΤΟΣ

τῆς Κύπρου ποὺ γιορτίζει κάθε τόσο τὴν «Ἀλήθεια» τῆς Λεμεσοῦ μὲ ψευτιές, τσαμπουνάται πάλι τὶς προάλλες χλίεις δυὸς ἀνοησίες γιὰ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα, ποὺ δὲν ἀξίζουν οὔτε νὰ γελάσσει κανεὶς μ' αὐτές. Σὲ δύο μοναχά φευτίες τοῦ θέλπυτος — γιὰ στερνὴ φράξ — κ' ἐπειτα πιὰ ἡς λέει, δὲ θάν τὸν ἐνοχλήσει.

Ο Δογιώτατος λοιπὸν — ποὺ τῷρα ὑπογράφεται καὶ μὲ φεύτικο ὄνομα, Ν. ΚΑΛΑΣ — λέει πῶς στὰ 1901 ποὺ γνώρισε τὸ διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ» στὴν «Ἐστία» (δ. διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ» δὲ γνώρισε ποτὲ οὔτε κανέναν Καλά οὔτε κανέναν Κακά) τοὺς γνώρισε γιὰ «καθαρευουσάνον καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα ἥρχισε τὸν «Νουμᾶν». Ο διευθυντὴς τοῦ «Νουμᾶ» στὰ 1900 τύπωσε τὴ Λαϊκὴ ἀνθολογία του ποὺ κάθε ἔλλο παρὰ δεῖγμα καθαρευουσιανισμοῦ εἶναι, κ' εἰχε δημοσίεψε τόσα καὶ τόσα ἔρθρα ἵστατα στὴ δημοτικὴ καὶ γιὰ τὴ δημοτικὴ.

Παραπάνου κούβεντα γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν ἀξίζει νὰ γίνει.

Η δεύτερη φευτία τοῦ Κυπριώτη Δογιώτατου εἶναι πῶς δ. κ. Ψυχάρης προσπάθησε «νὰ ίδρυσῃ τὸν Σύλλογον τῆς Εθνικῆς Γλώσσας», ἐνῶ δὲλοι ἔδω τὸ ξέρουν πῶς δ. κ. Ψυχάρης οὔτε ἀνακατώθηκε καθόλου μ' αὐτὸν τὸ Σύλλογο.

Λέει κι ἔλλοι χοντρά φέματα δ. Δογιώτατος· μὲ ποιὸς Δογιώτατος σήμερα δὲ λέει: φέματα δὲ θέλει νὰ χτυπήσει τὴν Ἀλήθεια!

Ο φίλος κ. Μ. Φραγκούδης τῆς «Ἀλήθειας» καλά θὰ κάνει νὰ καθαρίσει τὶς στήλες του ἀπὸ τέτιο σαλιγκαρό.

ΚΑΠΙΟΣ

φίλος μᾶς γράφει πῶς μποροῦσε ἀξιόλογα ἡ Κυβέρνηση, μιὰ καὶ τὰ πορφάσισε νὰ κλείσει γιὰ νὰ καμποσά χρόνια τὶς στρ. σκολές γιὰ νὰ σταυρωθῆσει λίγο τὴν «ἀξιωματικούση», μποροῦσε, λέει, ἡ Κυβέρνηση τὸ ίδιο μέτρο νὰ ἐφαρμόσει καὶ στὸ Πανεπιστήμιο.

Καὶ συμπεραίνει: δὲν παραγίνανε μοναχὸς οἱ ἀξιωματικοὶ παραγίνανε καὶ ἐπιστήμονες καὶ πρέπει νὰ γίνει: κι ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ προϊόντα κάπια παραχρήση γιὰ νὰ μπορέσει ἐτοι νὰ πάρει λίγο πάνου του αὐτὸς δ τόπος.

Δὲν ζέρουμε ἀντὶ ἔχει πέρα πέρα δίκιο δ φίλος, μὰ τὴν τυπώνουμε τὴ γνώμη του κι ἀς τὴ συζητήσουν οἱ ἀναγνώστες μας — κατὰ τὸ κέφι του. δ καθένας καὶ κατὰ τὶς ἰδέες του.

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

Ο λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότῳ εἰδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέταιλεν αὐτὸς.

Ματθ. 4.

Ο πειδὸς βροντόφωνος ἀπ' τοὺς Προφῆτες Ἡσαΐας προλέγοντας τοῦ κόσμου τὴν κατάσταση στὸν καὶ δὲ ποὺ θὰ ἐρχόνταν δ Χριστὸς καὶ τὴ δύναμη τοῦ λόγου καὶ τῆς διδαχῆς του λέγει αὐτὰ τὰ λόγια: «Ἐσύ γη τοῦ Ζαβουνίδων καὶ γῆ τοῦ Νεφταλείμ, σὲ δρόμο τῆς λιμνῆς, ἀντίπερα ἀπ' τὸν Ἰορδάνη, δὲν Ιαλιλαί τῶν ἐθνῶν, δ λαὸς δ καθισμένος σὲ σκοτάδι, φῶς εἰδε φυγάδιο καὶ τοὺς καθισμένους σὲ τόπο κι ἡ ησοιο θανάτου φῶς τοὺς ἀνάτειλεν». Αὐτὰ τὰ λίγα λόγια κλειστοῦν τὴν κρίση γιὰ τὴν ιστορία δλου τοῦ κόσμου καὶ τοῦ παλιοῦ καὶ τοῦ νέου. Σκοτάδι, τόπος κι ἡσοιος θανάτου τοῦ κόσμου ἡ ζωή, μακριὰ ἀπ' τὴν γέροντο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀλήθεια του. Φῶς μεγάλο, φῶς δῆμος στὸ βασιλεύμα του, παρὰ στὴν ὁμορφία τῆς Ἀνατολῆς του, η παρουσία τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ολα τάναποδα· χωρὶς τὴν ἀλήθεια τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ οὔτε φῶς τοῦ ήλιου, οὔτε τὴν Δύσης τὰ τρανταφυλλένια χρώματα, οὔτε τοῦ φεγγαριοῦ δ χλωμὸς τρεμόφεγγος, οὔτε τὴς ἀστροφεγγιαῖς τὸ ἡσιωμένο φῶς· σκοτάδι παχύ, βαχλιασμένο κι ὀυργὸ τοῦ τάρου σκοτάδι, τοῦ θανάτου μαρτυρία ποσαπαίρης. Μὲ τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, φῶς μεγάλο, φῶς πέρα στὴν Ἀνατολή ποὺ δείχνει πῶς ζοπίσω τοῦ ἀκολουθῆ μέρα η οὐλουστην, καὶ φωτερή. Σκοτάδι: καὶ θάνατος ἀπ' τὸν καμπὸ ποσ. δὲν μπάρεσε νὰ δουλέψῃ, ως ἥθελε, τὴν ἀγαπημένη του πατρίδα. Μὲ σκοτάδι παχύ, ποσ. τὸ πιάνης στὰ χέρια, νὰ θάνατος ἀληθινὸς κι ὅχι ἡσοιος θανάτου. Καὶ η Ηαιδεία μας; Ποσὸ ποτάμι θὰ μας δώσῃ πλημμύρα δακρύων νὰ κλάψωμε γιὰ τὴν πατέρα μας; Ποσὲ εἶναι δ Περιμίας ποὺ θὰ θρηνήσῃ τὸ έθνος μας, ποσὲ θετερά περιπτή πατέρα καὶ διωγτή ἀπὸ καθε γωνιά του Βασιλείου πεθαίνει μὲ καρμένη τὴν καρδιά καὶ φυρένα τάχεις: ἀπ' τὸν καμπὸ ποσ. δὲν μπάρεσε νὰ δουλέψῃ, τὴν ἀγαπημένη του πατρίδα. Μὲ σκοτάδι παχύ, ποσ. τὸ πιάνης στὰ χέρια, νὰ θάνατος ἀληθινὸς κι ὅχι ἡσοιος θανάτου. Καὶ η Ηαιδεία μας; Σκοτωμοί, λαβωμοί, ἀρπαγές, κλεψίες, ἀτιμίες, φευτορκίες, ὅλα τὰ κακουργήματα, ποσ ἀμαδεψε δ Ποινικὸς νόμος, ἀμέτρητα σὰν τὴν ἀμύνη τῆς θαλασσας τὴν παραστέκουν, ἀθάνατο μνημονῆ τοῦ ξεπεσμοῦ της. Σκοτάδι λοιπὸν κι ὁδῶ, καὶ τὸ σκοτάδι εἶναι θάνατος.

Θεὲ μεγαλοδύναμε, Θεὲ ποὺ εἶσαι τὸ ἀκοίμητο φῶς τῆς ἀλήθειας καὶ τὴς σπλαχνιᾶς ἡ ἀστέρευτη πηγή, λυπήσου ἀλάρι μιὰ φορὰ τὸ λαό του καὶ στεῖλε του φῶς καὶ γνώση. Οπως ἐκαταντήσαιμε, μονάχη τὸ παντοδύναμο χέρι σου μπαρεῖ νὰ μᾶς λευτερώσῃ ἀπ' τὸ σκοτάδι καὶ τὸ θάνατο. Εμεῖς γενήκαμε ἡ Γαλιλαία τῶν έθνων, «ὁ λαὸς ἡ καθήμενος ἐν σκότῳ καὶ σκιᾷ θανάτου». Κακιώμαστε πῶς εἴμαστε βλαστάρια κεινῶν ποσ πρὶν ἐρεης στὸν κόσμο δ ίδιος μὲ σάρκα ἀνθρώπου, πήρανε μιὰν ἀγρι-

κόσμησ τὸν δρόμο τῆς ζωῆς. Όταν βλέπω ἀπ' τὸ θυμιατὸ μέσα στὴν ἐκκλησιὰ νὰ σηκώνεται φηλὲ σιγὴ σιγὴ τοῦ λιθανοῦ δ μαρισμένος καπνός, βρίσκω τὸ σάρκαμα τοῦ τύπου ποσ πάνγει τὴ γνώση τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς θέλησης τοῦ Θεοῦ. Καπνὸς μυρδάτες, τύποι παχουλοί, νὰ ἡ θρησκεία μᾶς κι ὁ χριστιανικὸς λαός; Γαλιλαία τῶν έθνων, λαός καθημένος τέ σκοτάδι, σὲ τόπο καὶ ἡσοιος θανάτου.

Η κοινωνία μᾶς; Τὸ ίδιο καὶ χειρότερο. Ποιὸς ἀνάμεσα στὴν κοινωνία θέλησε ποτὲ νὰ ἰδῃ τὴν ἀλήθεια; ποῦ φάνηκε τὸ φῶς; Μέσα στὴν κοινωνία δ πρόστυχος τιμιέται, ἀν κουδουνίζῃ τὸ πουγγί του, κι ὁ τύμιος καταφρονέται γιατὶ ἀπ' τὴν τιμιότητὰ του ἀπόμενη φτωχός. Κι ὅχι μονάχα αὐτό: δ ἀρχοντοπρόστυχος λογιέται: εξυπνος, καὶ δ φτωχοτίμιος κουτός. Όλοι ζέρουμε τὴν ἀλήθεια καὶ κανένας δὲν θέλει νὰ τὴν πῆ, κανένας νὰ πάρει τὸν αὐτὸν τὸ τόπο;

Δὲν ζέρουμε ἀντὶ τὸ φῶς; Μέσα στὴν κοινωνία δ πρόστυχος τιμιέται, ἀν κουδουνίζῃ τὸ πουγγί του, κι ὁ τύμιος καταφρονέται γιατὶ ἀπ' τὴν τιμιότητὰ του ἀπόμενη φτωχός. Κι ὅχι μονάχα αὐτό: δ ἀρχοντοπρόστυχος λογιέται: εξυπνος, καὶ δ φτωχοτίμιος κουτός. Όλοι ζέρουμε τὴν ἀλήθεια καὶ κανένας δὲν θέλει νὰ τὴν πῆ, κανένας νὰ πάρει τὸν αὐτὸν τὸ τόπο;

Δὲν ζέρουμε τὴν δρόμο τῆς ζωῆς; Όταν βλέπω ἀπ' τὸ θυμιατὸ μέσα στὴν ἐκκλησιὰ νὰ σηκώνεται φηλὲ σιγὴ σιγὴ τοῦ λιθανοῦ δ μαρισμένος καπνός, βρίσκω τὸ σάρκαμα τοῦ τύπου ποσ πάνγει τὴ γνώση τῆς ἀλήθε

δα τοῦ θεῖκοῦ σου φέγγου καὶ λάψανε μ' αὐτή στὴ γῆ στὴν οἰκουμένη, ποῦ ὅταν ἡρτες πρώτοι σφιχταγκαλισάνε τὸ λαμπερό σου κάρυγμα, Κορθινοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, Σαλονικιοὶ καὶ Ἐφέσιοι, καὶ Φιλιππίσιοι καὶ Κολλοσηνοὶ κι' ὅλοι οἱ προπατόροι μας, καὶ ξαναγεννθήκανε καὶ τρανέφανε· καὶ τώρα καταντήσαμε τάποπατια τῆς Ἀνατολῆς, ἡ πομπή καὶ τὸ περίγελο ἴθνω ποῦ χτές ἀκόμα τρώγανε βελάνια, ὅταν δὲν ἐτρώγανε τὰ παιδιά τους. Ρίζες μιὰς ματιὰ στὴ δυστυχία μας, διοῦ νὰ εἶναι τὸ ὄνομά Σου δοξασμένο κι' εὐλογημένο εἰς τους αἰῶνες Ἀμήν.

'Ο κήρυκας τοῦ Νουμᾶ.

ΜΥΣΤΙΚΟ

(L. Stecchetti)

Μιὰ αίματοσιάλαχη πληρὴ¹
κούβω βαθιὰ στὰ στήθη,
Ποῦ ἀγάλι ἀγάλι σβύνοντας
στὸν τάφο μ' ἀργοφέροι:
Στὴ μιαρῇ θλίψῃ μον ἡ καρδιὰ
σὰν τὸ κερί ἀναλύθη,
Γιατὶ ἡ ἀγάπη μον κρυφὴ
στὰ φυλλοκάρδια γέρνει.

Σὰν ἥλιον φᾶς πασίχαρο
γλυκοθωρῷ σιμά μον
Τὸν πρυφολατρευμένο μον,
σιὸ πλάι μον διαβαίνει
Κι' ἀκούω σὰ σωροβόλιασμα
βαθιὰ στὰ σωματιὰ μον
Χαρᾶς καὶ πόνον δρομὴ μαζὶ²
νὰ μὲ γοργοπεθάνει

'Ἄπ' τὴ στιγμὴ π' ἀγάπησα
χωρὶς καμμάν θλίπιδα
Τὸν λικείσα μέσα στὴν καρδιὰ
τὸ μαῦρο μυστικό μον,
Ποτὲ ἀπ' τὴν τύση φλόγα μον
δὲ θὲ νὰ τούδει ἀχτίδα
Μῆδε θὰ μάθει σὰν σβυστῶ
τὸ νεκρικὸ καημὸ μον.

Κι' δμως πῶς θέλω σὰν τὸν δῶ,
θεομή ν' ἀνοίξω ἀγκάλη,
Νὰ τοῦ φωνάξω — Σ' ἀγαπῶ
νά! πάρ' τὴν καρδιὰ μον—
Πῶς τῶν ματιῶν τον θάνατο
ν' ἀντικρύζα τὰ κάλλη.
Μ' ἄχ! τοέμ' ἡ δόλια μον καρδιὰ
καὶ σβύνετ' ἡ ματιὰ μον.

ΝΑΞΙΠΠΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΠΙΣΤΟΛΗ

'Αγαπητὲ Νουμᾶ,

Στὴ ζαχαρένια κ' ἔφτάζυμη—έχει καὶ λίγο πιπέρι, μὰ ἵσως χρειαζότανε κοντὰ στὴ ζαχαρη—«ἀπεστολὴν ἐπιστολὴ» τοῦ Ἐρμονα, τοῦ φίλου σου καὶ φίλου μου—δέχουμα τὸν τίτλο ποὺ μοῦ κάνει τὴν τιμὴ νὰ μοῦ δίνει—δὲ βρίσκω τὶ νέπαντήσω, γιατὶ βλέπω κέργω πῶς εἶναι στενές οἱ στῆλες ἐφημερίδας γιὰ τέτια ζήτηματα. Βαζὼ λοιπὸν τελείκ καὶ παῦλα στὶς μεγάλες αὐτὲς κουβέντες, ποὺ δὲν ἔγγαλα ἔγω στὴ μέση, ἀφοῦ μόνο σὲ παρακαλέσω, ετοι γιὰ τὴν ἀκρίβεια, νὰ βάλης τὶς ἀκόλουθες δυότρεις σημειωσοῦλες στὸ ἀφθρό τοῦ φίλου σου καὶ φίλου μου Ἐρμονα:

Α'. Ἀφοῦ «τὴν παλιὰ ἀριστοκρατία τὴν εἶχε ξωχειάσει τὸ σὸν τῆς σκλαβιτεῖα», τὴν νέα κοινωνία τὴν νικήτρα ποὺ βγῆκε ἀπ' τὴν ἀρχαιότερη δὲ μπο-

ροῦμε νὰ τὴν ποῦμε κοινωνία σκλαβῶν. Ἀφοῦ νίκησε κ' ἔπιασε τὸν τόπο παλιὰς, εἶναι ἡ κοινωνία τῶν νέων λεύτερων. Κι' αὐτὸς χωρὶς νὰ ξετάσουμε τὶ εἶναι λευτεριὰ καὶ τὶ σκλαβιά, ποὺ δὲ θὰ βρίσκαμε τὴν ἔκρη.

Β'. «Οτι στὴ νέα θρησκεία βρίσκανε πολλὴ παρηγορὰ οἱ δοῦλοι, τὰν ἔνθρωποι κι αὐτοὶ, εἴναι πολὺ φανερό μά δὲ βλέπω τὴν ἀπόδειξη ὅτι οἱ λεύτεροι δὲν τὴ βρίσκανε τὴν ἰδία παρηγοριά. Ἀφοῦ κιόλας—ὅπως μπορεῖ νὰ τὸ δῆ διποιος θέλει στὸ πολὺ κοινὸ βιβλίο: La cillé antique τοῦ Fustel de Coulanges—ἀφεντάχες καὶ σκλαβοὶ δὲν εἴχανε μεγάλο χώρισμα ἀνάμεσό τους, σὰν ἔγεννήθηκε ὁ Χριστιανισμός, καὶ ἡ νέα κοινωνία εἴτανε πειά ζυμωμένη. Βγαίνει λοιπὸν πῶς ὁ Χριστιανισμός δὲν ἔγινε ἡ θρησκεία τῶν σκλαβῶν, ἔτοι είδικά ποὺ τὸ θέλει ὁ Ἐρμονας, παρὰ ἡ θρησκεία ἐκείνων ποὺ τὸν δέχτηκαν, διποιοι κι ἀν είτανε. Κι ἀπὸ τοὺς ποώτους πρώτους ὁ ἀριστοκράτης στὸν κύρο Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης.

Γ'. Ο Σόλωνας ποὺ παίνευεται:

Πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρός εἰς θεότειτον ἀνήγαγον πραθέντας κτλ.,
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικά
ἔχοντας, ηθη δεσποτῶν τρομευμένους
ἐλευθέρους ἔθηκα,

καὶ δείχνεις μ' αὐτὰ πῶς συμπινόει, δὲν ζέρω, μὰ θαρρῶ πῶς δὲν εἴτανε σκλαβός οὔτε λογάριαζε πῶς θὰ δικρῆ κι αὐτὸς μιὰ μέρα καὶ θὰ συμπονεθῇ παρόμοια:

Δ'. Δὲ μὲ πειράζε μένα ἡ κατηγόρια τῶν νοσοκομείων καθόλου, παρὰ εἴπα ἵσα ἵσα πῶς κέργο τὰ συχινυματι. Καὶ γιὰ τὴ «χριστιανικὴ φιλανθρωπία, ποὺ ἐννοεῖ καὶ καλὰ νὰ σώσῃ δυστυχομένους ποὺ τοὺς βαρέθηκε ἡ ζωὴ» ἔξηγήθηκα πῶς δὲν ὑπάρχει τέτια, παρὰ μόνο ὑπάρχει ἡ γνωστὴ δλου τοῦ κόσμου φιλανθρωπία.

Ε'. Ξέρω πῶς κάπεικ μίση βγαίνουν ἀπὸ μεγάλες ἀγκάπες· μά, θαρρῶ, τὰ μίση κύττα πάλι τὰ λένε ἀγκάπες ἢ πόνους ἵσως ἢ ἐπὶ τέλους διπλήποτε. Τὸ ζήτημα δὲν εἴτανε αὐτό. Ἔγὼ ωτοῦσα τὴν ἀγάπη ποὺ τηνὲ βρίσκει μέσ' στὶς θεωρίες τοῦ Ἐρμονας· τὴν ἀγάπην καὶ τὴ συμπαθειά, ποὺ εἶναι τοῦ συμπονιάρο Χριστιανισμοῦ.

Αὐτὰ μόνο, ἀγαπητὲ Νουμᾶ, καὶ χαρετίσματα στὸ φίλο μας. Πέ του πῶς ὅποτε βρῶ καιρό, θὰ καλοδικάσω τὸ Νίτσε ἀφοῦ τόσο τὸν ἀγκάπεις μά κι αὐτὸς γι' ἀτίδοτο τοῦ Νίτσε ἥσ διαβάσῃ τοῦ Lamennais τὸ Paroles d'un croyant. Καὶ πέ του ἀκόμη πῶς γιὰ τὸ δτοιος τοῦ θεωρίες τῶν Δαρβινιστῶν δὲν εἶναι δπως τό: NaCl=ἀλάτι κοινό, ἔχεται πολὺ ἐπίκαιρο ἐν' ἀρθράκι στὸν τελευταῖο «Ιατρικὸ Μηνύτορα» (τοῦ Ρόκκου) γιὰ τὸ ζεδιάλεγμα τῶν κορμιῶν, ἀν κι ὅχι σπουδαῖο. Κι ἀκόμη πῶς, ἀφοῦ θέλει νὰ σκετίσῃ τὸ Χριστιανισμὸ μὲ τὸ ἔργατικὸ καὶ σίκονομικὸ ζήτημα, δέχουμα μιὰ χαρὰ τὴ γνώμη του κ' εὐλογῶ τὸ Χριστιανισμό, ποὺ ζέρει καὶ κάνει τοὺς σκλαβούς ἐλεύτερους. Καὶ γιὰ δὲς τὶ δομορφα ποὺ τὸ φωνάζουν οἱ τελευταῖες ἐκλογὲς στὴν Ἀγγλία, τὴν Γερμανίας δ' ἀναβράσμος, καὶ Ρωσσία ἡ φουρτουνισμένη! Όμως μοῦ φαίνεται πῶς στὸ πρώτο τοῦ ζρθρο, τὸ δουλικὴ δὲν εἶχε σκέση μὲ κοινωνικὰ κι οἰκονομικὰ πράματα, παρὰ εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τὴν ψυχὴ ἢ τὰ κάτια ἐκεῖνα ποὺ δὲν τὸ ζέρω τὲ εἶναι καὶ ποὺ δὲν τὸ θέλει δ φίλος μας δ ἀγαπητένος. Τέλος θέλω νὰ τοῦ πῆγε—βλέπεις δὲν ἔχουνε σωμὸ οἱ ἀπορίες μου—πῶς ἀφοῦ μάχεται τὸ Χριστιανισμὸ καὶ τοῦ φαίνεται πῶς εἶναι θρησκεία τῶν σκλαβῶν, πρέ-

πει, γιὰ νὰ τὸν ἀφανίσῃ, νὰ ζητάῃ τὴ λευτεριὰ τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Αὐτὸς δημος, ἀφοῦ λέει λευτεριὰ πῶς εἶναι τὸ νὰ μπορεῖς νὰ σκλαβώνης τοὺς δημοσίους σου, χαρίζεις ἔτοι τὴν αἰωνιότη στὴ θρησκεία τῶν σκλαβῶν, στὸ Χριστιανισμό. Μπράβο του καὶ Γειά σου.

I. S.

15. 1. 1906.

«LA BALANCE» (VIESSY)

Revue russe littéraire et artistique.

Troisième année.

Chaque mois 80 pages au moins avec dessins et culs de-lampe originaux. Union postale: un an—18 fr. Rédacteur en chef: Serge Poliakoff.

Moscou, Place du Théâtre, Métropole, 23.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ο ΒΕΛΙΣ... κτλ.

Ο Βελισάριος εἶναι δημόσια σὲ τρεῖς πορέζες παραμένεις ἀπ' τὴ Βυζαντινὴ Ιστορία καὶ βριθεύεται, ἀ δὲ γελιέματι, στὸ Δασανειο. Η ρεκλάμα τοῦ «Μυστικοῦ τῆς ζωῆς» μάζως ἔρκετὸ κόσμο στὸ θέατρο ποὺ τυπικὰ χεροχρότητες τὸ διαφνοτετέφαντο ἔργο. Οι θεατρένοι παίζουν ὅσο καλά μποροῦσαν, ἀν καὶ δὲν ζέρω γιατὶ σ' ὅλη τὴν παράσταση μοῦ κάνωνται ἐντύπωση ἔνθρωπων ποὺ κάποιοι βάρος μεγάλο πλακώνει τὸ στήθος τους καὶ δυσκολέψει τὴν ἀναπνοή τους. Ισως νὰ εἴτανε συγκινημένοι ἀπ' τὴ δόξα τῆς διδυχῆς ἔργου ἐνοῦ τόσο φημισμένου συγχρέα, ἡ μήπως σὲ κάθε στίχο πούλεγαν ἐπαιρναν κι ἀνάσσαν ἀνακούφισης πῶς ζεφορτώνουν τάχα κομμάτια ἀπ' τὸ πελώριο στιχοστήθιγμα ποὺ κουβαλούσανε στὴ ράχη τους. Ποιός ζέρει. Μερικὲς καλές γριούλες στοὺς τελευταῖους πάγκους τῆς πλατείας καθισμένες θυμιθηκαν τὰ νειάτα τους ὅταν πηγαίνοντας στὸ μακαρίτικο θέατρο «Παραδεισος» χύνανται δάκρυα ποτάμι μὲ τὸ συγκινητικώτατο ἔργο «Πίστις, Έλπις καὶ Ελεος». Κατὰ τὰ ἄλλα «πλήρης ἐπιτυχία ἔστεψε κτλ.»

A. S.

Γ. Γ. «Α, λησμόνησα! Τὸ ἔργο εἶχε ὥρατα... ἀποθέγματα!!

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΗ

Φίλε «Ν ευμᾶ»,

Βλέπω καὶ κάπιος Καστελλορίζιώτης—νὰ πούγεις φίλους καὶ στὸ Καστελλορίζο ἀκόμα· πολὺ μεταδοτικὴ θήναι· ἡ ἐπιδημία σου κι δ Θεές νὰ μάζευεται· τοῦ Μιστριώτη. Μὰ ἀπὸ Μιστριώτικες ξυπόλυτες κι ἀλλο τίποτα. Αφοῦ τὶς ἀγαπᾶς, νὰ σου προμηθέψω πολλές. Τώρα μὲ πρώτη φόρτωση λάθε μιὰ παχειά καὶ καλοθεραίμενη, που μοῦ εἶναι ἡ πειδορόχειρ. Δὲ στὴν τυλίγω μὲ πολλὰ χαρτόνια γιὰ νὰ τὴν χαρῆς εῖσαι ξυπόλυτη καθὼς εἶναι:

Γ. Μιστριώτου, 'Ελλ. Γραμματολογία Τόμ. Α'
Σελ. 604.